osa väga aktiivselt, olles ms. Harjumaa Õpetajate Liidu asutajaid 1919 ja juhatuse liige, Eesti Õpetajate Liidu juhatuse liige a-st 1920, ühtlasi Liidu sekretär-asjaajaja ning kirjastusjuht 1920—27 ja abiesimees a-st 1934, kunstiharrastusringi „Keula" („Hommikteater") asutajaid ja juhatuse liige 1921—23. Tallinna Rahvaülikooli abijuhataja on ta olnud 1926—36, Tallinna Õpetajate Seltsi abiesimees 1936—38, Eesti Haridusliidu abiesimees ning Õppetöötoimkonna juhataja 1933—38, Õpetajate Koja nõukogu liige 1936—38 jm. tegev. Ta on avaldanud teose „Kõneoskus" (Tall., 1932; 2. tr. 1939) ja rohkesti kirjutisi eeskätt õpetaja kutseküsimusist, koolipoliitikast, vabaharidustööst ja ka noorsooteatrist perioodilisis väljaandeis, nagu „Kasvatus", „Vabaharidustöö" „Areng" (mille toimetaja ta oli 1933—36), „Teater", „Õpetajate Leht", „Työväenopisto", „Opettajain Lehti", siis koguteoseis „Uusi teid algõpetuses" ja „Jakob Vestholm ja tema kool" (Tall., 1937). Ka on R. esinenud paljude ettekannetega.

Isikl. jm. saadud andmed. *O. L.*

RUMOR, vt. **AST, Karl.**

***RUSSOW, Balthasar,** kroonik, suri Tallinnas 24. XI 1600.

P. Johansen'ilt saadud andmed.

RUSSOW, Edmund August Friedrich, balti-saksa botaanik, Valerian R-i vend, sünd. 24. II 1841 vkj. Tallinnas ohvitseri pojana, õppis Tallinna kub-gümnaasiumis 1851—60 ja Tartu ülikoolis botaanikat 1860—64, omandas dr. bot. astme 1871, toimis a-st 1867 Tartu ülikooli botaanika dots-na, a-st 1874 korralise prof-na ja botaanikaaia juhatajana kuni emeriteerumiseni 1895; surn. 11. IV 1897 vkj. Tartus. — R. oli tuntud taimeanatoom ja põhjalik botaanilise mikrotehnika tundja, ühtlasi Euroopa tuntumaid turbasammalde uurijaid; ta omab eriti suuri teeneid kodumaa turbasammalde (*Sphagnum*-liikide) uurimisel. R-i silmapaistvamaist teaduslikest töist mainitagu: „Flora der Umgebung Revals" (Archiv f. d. Nat., seeria 2, III, Tartu, 1862; ilm. ka eriraamatuna), „Vergleichende Untersuchungen betreffend die Histologie der vegetativen und sporenbildenden Organe" (Mémoires de l'Acad. XIX, Peterburi, 1872), „Zur Anatomie resp. physiologischen und vergleichenden Anatomie der Torfmoose" (Tartu, 1887), „Zur Kenntniss der *Subsecundum*- und *Cymbifolium*-Gruppe europäischer Torfmoose" (Archiv f. d. Nat., seeria 2, X, Tartu, 1894) ja „Ueber die Boden- und Vegetationsverhältnisse zweier Ortschaften an der Nordküste Estlands" (SB Nat. VIII, Tartu, 1889).

„Botanisches Centralblatt" LXXI (1897); Nordlivländische Ztg. 1897, nr. 84; Левицкій I; H. Hradetzky, Schüler-Verzeichnis (1931). *K. E.*

***RUSSOW, Nikolaus Friedrich,** luuletaja ja kunstnik, oli Peterburis a-st 1863 Vene Teaduste Akadeemia etnograafiliste ja antropoloogiliste kogude ning hiljemini Eremitage'i muuseumi graafikaosakonna konservaator. R. kuulus seal J. Köler'i (vt.) ümber koondunud eesti haritlaste patriootilisse ringi. Kunsti alal oli R. loova jõuna küll diletant, kuid ta seni teatavaks saanud teosed pole tähtsuseta, vähemalt mitte nende kujundusliku sisu poolest. Säärased on eelkõige ta õlimaalid Vana-Tallinna motiividel. Väljapaistvaim neist — „Vana sepikoda Nunneväravas" (1895) — on kuulunud Eestimaa Provintsiaalmuuseumi omandusse. Graafikaharrastajate seas on leidnud lugupidamist R-i joonististe järgi W. Riefstahl'i poolt Berliinis litografeeritud vaadete sari Tallinnast ja selle ümbruskonnast (nn. Russow'i seeria), mis sisaldab viis lehte: „Tallinna vaade", „Parv Pirital", „Pirita kloostri varemed" (teise nimega „Pirita org"), „Supelsalongi terrass Kadriorus" ja „Lehtmaja Kosel".

Katalog (1912), lk. 67; Revaler Stadtansichten der Biedermeierzeit in Kupferstich und Lithographie (1919), lk. 25; Alfr. Vaga, Johann Köler (1931), lk. 41—42 ja 47—48. *A. V.*

RUSSOW, Valerian Carl Michael, balti-saksa zooloog, Edmund R-i vend, sünd. 18. IV 1842 vkj. Tallinnas, õppis Tallinna kub-gümnaasiumis 1854—59, toimis vahepeal põllumehena, oli 1862—74 Tartu ülikooli zooloogiamuuseumi konservaator ja kaavikutevalmistaja, a-st 1874 Peterburis Vene Teaduste Akadeemia zooloogiamuuseumi lindude ja imetajate osakonna konservaator; surn. 6. I 1879 vkj. Peterburis. — Konservaatorina sooritas R. Tartust rohkesti uurimisreise Liivimaa kub-u põhjaossa ja Eestimaa kub-u ornitoloogilise materjali kogumise otstarbel. R. käis 1871 ühes põllumajanduse prof. A. Petzholdt'iga Turkestanis, kus kogus zooloogilist materjali Tartu ülikooli zooloogiamuu-

Eesti biograafilise leksikoni tÃƒÂ¤ienduskÃƒÂ¶ide, 1940, lk. 283